

Sent Pankras. Išao je kaldrmisanom ulicom između dvospratnica olupanih kapija koje su izlazile pravo na trotoar i na neki čudan način podsećale na pacovske rupe. Ovde-onda među kockama kaldrme videle su se bare prljave vode. Naokolo je ulazilo i izlazilo iz kapija, nestajalo niz prolaze koji su se odvajali s obe strane, i vrvelo trotoarima začuđujuće mnoštvo sveta devojke u punom cvatu, sa grubo našminkanim ustima, mladići koji su ganjali devojke, debele rasklimatane žene po kojima se videlo kako će devojke izgledati kroz deset godina, starci koji su se vukli na iskrivljenim nogama, i poderana bosonoga deca koja su se igrala u barama i rasturala na ljutite krike svojih majki. Skoro četvrtina prozora u toj ulici bilo je razbijeno i pokrpljeno kartonom ili furnirom. Na Vinstona skoro niko nije obraćao pažnju; nekoliko njih ga je posmatralo s nekom uzdržljivom radoznalošću. Ispred jedne kapije stajale su i razgovarale dve čudovišno debele žene sa rukama crvenim kao cigla prekršenim preko kecelje. Dok se približavao, Winston uhvati nekoliko mrvica njihovog razgovora.

"Jeste, reko' ja njoj, sve je to, reko', lepo i krasno. Al' da si ti na mom mestu, pitala bi' ja tebe šta bi' radila. Lako je, reko', tebi da mi soliš pamet, al' da su tebi moje brige, i ti bi tako isto."

"Jes', vala", reče druga, "to i jeste ono."

Reskavi glasovi se namah prekidoše. Dok je prolazio, žene ga odmeriše u neprijateljskom ćutanju. No posredi u stvari nije bilo neprijateljstvo: jednostavno neki oprez, neko trenutno kočenje, kao pri prolasku kakve nepoznate životinje. Plavi kombinezon člana Partije u ovakvoj ulici nije mogao biti svakodnevni prizor. U stvari, biti viđen na takvom mestu nije bilo preporučljivo, sem ako čovek nije imao određenog posla. Ako bi naleteo na patrolu, ona bi ga lako mogla zaustaviti. 'Druže molim vas vaša dokumenta. Šta radite u ovom kraju? U koje vreme ste izišli s posla? Je li ovo vaš uobičajeni put do kuće?' - i tako dalje, i tako dalje. Doduše, nijedno pravilo nije zabranjivalo povratak kući neuobičajenim putem; ali tako nešto je bilo dovoljno da čovek skrene na sebe pažnju Policije misli.

Odjednom se cela ulica uzbuni. Sa svih strana se začuše povici upozorenja. Ljudi su uletali u kapije kao zečevi. Nešto ispred Vinstona, neka mlada žena iskoči iz kapije, dohvati dete koje se igralo u bari, zavi ga u kecelju i ponovo uskoči u kapiju, sve u jednom pokretu. U istom trenutku, čovek u crnom odelu naboranom kao harmonika koji se beše pojavio iz jednog pobočnog prolaza, potrča prema Vinstonu, uzbuđeno pokazujući na nebo.

"Lađa!" povika on. "Čuvaj se, šefe! Eno je gore! Brže lezi!"

'Lađom' su zbog nečega proli nazivali raketne bombe. Winston se smesta baci potrbuške. Proli su skoro uvek bili u pravu kad su davali ova upozorenja. Činilo se da imaju neki instinkt koji im je nekoliko sekundi unapred govorio da raketa dolazi, iako su rakete navodno bile brže od zvuka. Winston sastavi ruke nad glavom. Začu se tresak od koga se učini da se pločnik podiže; po leđima mu se prosu kiša nečega lakog. Kad je ustao, vide da je pokriven komadićima stakla od najbližeg prozora.

Pođe dalje. Bomba beše srušila grupu kuća na dvesta metara od njega. U vazduhu je visila crna perjanica dima, a ispod nje oblak prašine od maltera, u kome se već oko ruševina okupljala gomila. Ispred njega je na ulici ležala gomilica maltera u čijoj sredini se video svetlocrveni potočić. Kad se približio, vide da tu leži šaka odsečena u zglobu. Sem svetlocrvene rane, ruka je bila toliko pobeleža da je ličila na gipsani odlivak.

On je šutnu u slivnik, a zatim, da bi izbegao gužvu, skrete desno u poprečnu uličicu. Posle tri-četiri minuta nađe se van oblasti koju je zahvatila bomba; prljavi gamizavi život tekao je dalje kao da se ništa nije ni desilo. Bilo je skoro dvadeset časova, i prodavnice pića za prole ('krčme', kako su ih zvali) bile su dupke pune. Kroz njihova umazana vrata koja su se neprekidno otvarala i zatvarala, prodirao je zadah mokraće, strugotine i kiselog piva. U uglu koji je činila izbačena fasada jedne kuće tri čoveka su stajala zbijeni jedan uz drugog; srednji